

OPINIA NR
PREZYDENTA MIASTA KRAKOWA
Z DNIA

w sprawie poprawki nr 2 wniesionej przez Pana Łukasza Gibałę, Radnego Miasta Krakowa projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na rok 2025 – druk nr 571.

Na podstawie § 30 ust. 4 pkt 4 Statutu Miasta Krakowa stanowiącego załącznik do uchwały Nr XLVIII/435/96 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 kwietnia 1996 roku w sprawie Statutu Miasta Krakowa (t.j. Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2019 r. poz. 7074, zm. z 2020 r. poz. 919) postanawia się, co następuje:

Opiniuje się negatywnie poprawkę nr 2 wniesioną przez Pana Łukasza Gibałę, Radnego Miasta Krakowa, do projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na rok 2025 - druk nr 571.

UZASADNIENIE

Propozycje Radnego Miasta Krakowa Pana Łukasza Gibały dotyczące poniższych zmian załącznika nr 1 do projektu uchwały zostają zaopiniowane negatywnie:

1. *W załączniku nr 1 rozdział VII otrzymuje następujący tytuł:*

Działania związane z poszukiwaniem właścicieli dla zwierząt bezdomnych i zaginionych

2. *W dotychczasowym § 8 dodaje się ust. 3 o następującym brzmieniu:*

Gmina Miejska Kraków prowadzi na internetowej stronie schroniska rejestr interwencji z udziałem oznakowanych elektronicznie zwierząt domowych żywych lub martwych, podjętych przez schronisko lub podmiot zbierający zwłoki zwierząt z terenu gminy, umożliwiającą uzyskanie informacji o zagubionych zwierzętach. W razie braku danych z transpondera ujawnia się w rejestrze dane pozwalające na identyfikację zwierząt, takie jak np. wielkość, umaszczenie, rasa. Jednocześnie z każdej interwencji sporządza się dokumentację fotograficzną, która podlega ujawnieniu na wniosek.

Proponowana poprawka nie może zostać uwzględniona ponieważ:

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. 2024 r. poz. 399 z późn. zm.) gminy zapewniają zbieranie, transport i unieszkodliwianie zwłok bezdomnych zwierząt lub ich części oraz współdziałają z przedsiębiorcami podejmującymi działalność w tym zakresie. Przytoczony powyżej przepis, interpretowany jest wg wykładni literalnej, gdyż jest to akt prawny powszechnie obowiązujący. Kluczowe jest sformułowanie: „zbieranie zwłok bezdomnych zwierząt”.

Zwierzęta bezdomne definiuje ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1580). Powyższa ustawa w art. 4 pkt 16 do zwierząt tych zalicza zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały.

Na mocy § 2 ust. 1 pkt 13 uchwały nr LII/697/12 Rady Miasta Krakowa z dnia 11 lipca 2012 r. w sprawie powierzenia Miejskiemu Przedsiębiorstwu Oczyszczania Spółka z o. o. w Krakowie obowiązkowego zadania własnego gminy utrzymania czystości i porządku na terytorium Gminy Miejskiej Kraków, Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Spółka z o.o. realizuje m.in. zadanie polegające na zbieraniu, transporcie i unieszkodliwianiu zwłok bezdomnych zwierząt z terenów należących do Gminy Miejskiej Kraków. Zwłoki psów i kotów w chwili ich ujawnienia, z uwagi na niemożliwość identyfikacji ich właścicieli lub opiekunów uznawane są za zwłoki zwierząt bezdomnych. Dlatego w ramach realizacji zadania własnego gminy są one zbierane, transportowane i unieszkodliwiane. Przytoczone powyżej przepisy jasno określają sferę działań Spółki MPO Spółka z o.o.

Proponowane poprawką rozwiązanie zostało poddane dokładnej analizie przez MPO Spółkę z o.o. w 2021 r. na podstawie wniosku Stowarzyszenia Kraków dla Mieszkańców z dnia 22 grudnia 2020 r. o analogicznej treści skierowanego do MPO Spółki z o.o. Spółka ta rozpatrywała różne możliwości w świetle obowiązujących przepisów prawa, konsultując także ewentualne możliwości z innymi instytucjami, m.in. Wydziałem Gospodarki Komunalnej i Infrastruktury Urzędu Miasta Krakowa oraz Krakowskim Towarzystwem Opieki nad Zwierzętami.

Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. (z późn. zm.) określającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów pochodnych, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, padłe zwłoki zwierzęcia zaliczane są do kategorii pierwszej odpadów niebezpiecznych, a więc tych najgroźniejszych, w związku z tym podlegających usunięciu w sposób ściśle określony. Usługa ta może być świadczona przez specjalistyczną firmę posiadającą zezwolenie na transport zwłok zwierzęcych wydane przez Powiatowego Lekarza Weterynarii. MPO Spółka z o.o. takiego zezwolenia nie posiada, dlatego realizację zadania powierzyła wykonawcy zewnętrznemu. Przepisy sanitarne wyraźnie określają, że odpady niebezpieczne w postaci zwłok zwierzęcych muszą być jak najszybciej zebrane, zabezpieczone w specjalnym pojemniku i przekazane do utylizacji. Wykonawca zbierający zwłoki zwierząt nie może ich przenosić w inne miejsce, ani też gromadzić czy przechowywać.

W ramach realizowanych zadań przez MPO Sp. z o.o. zbierane są m.in. zwłoki bezdomnych zwierząt (psów i kotów), które zginęły w wyniku zdarzeń drogowych i wypadków komunikacyjnych. Zwłoki zwierzęcia znajdujące się w obrębie pasa drogowego, a w szczególności w granicach pasa ruchu stwarzają zagrożenie bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego i muszą zostać niezwłocznie zebrane, zgodnie z przepisami o *ruchu drogowym*. W takich warunkach, mając dodatkowo na względzie bardzo restrykcyjne przepisy sanitarne, nie ma możliwości na podjęcie próby odczytania informacji z mikroczipa pod ruchem drogowym. Należy mieć na uwadze fakt, że pracownik podejmując zgłoszenie zebrania zwłok nie zna historii zwierzęcia ani nie ma wiedzy na temat aktualnych szczepień, stanu zdrowia ani czasu zgonu (jego stopnia rozkładu). Ponieważ nie ma obowiązku elektronicznego znakowania zwierząt, nie ma też pewności, że znalezione zwierzę zostało zacypiowane. Czip (chip) to małych rozmiarów (mniej więcej ziarenka ryżu) układ scalony wszczepiany podskórnice pomiędzy łopatki, lub za lewym albo też prawym uchem zwierzęcia. Znajduje się w nim zakodowany 15-cyfrowy numer, który jest przypisany danemu zwierzęciu, a można go odczytać przykładając czytnik w niewielkiej odległości od czipa. Próba odczytania informacji ze zwłok zwierzęcia, przy ruchliwej drodze nie tylko stwarza zagrożenie w ruchu drogowym i jest bardzo niebezpieczna, ale również bardzo problematyczna - większość zebranych zwłok

zwierząt (zwłaszcza tych małych), jest w bardzo złym stanie. Niekiedy niemożliwa jest identyfikacja rasy zwierzęcia. Zwracam nadto uwagę, iż samo wszczępienie czipa nie gwarantuje identyfikacji właściciela, gdyż czip taki musi bowiem zostać zarejestrowany w odpowiedniej bazie danych wraz z danymi kontaktowymi właściciela, czego duża ilość posiadaczy zwierząt nie jest świadoma. Bez rejestracji w odpowiedniej bazie danych numer czip jest bezwartościowy. Nie ma też jednej ewidencji numerów, gdyż równolegle funkcjonuje kilka baz danych. Ponieważ bazy te zawierają chronione dane osobowe właścicieli, dostęp do nich jest ograniczony, a identyfikacji mogą dokonać tylko osoby do tego uprawnione. Są nimi m.in. lekarze weterynarii oraz Towarzystwa Opieki Nad Zwierzętami.

Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę, że średnio w skali miesiąca zbierane są z krakowskich dróg około 3 - 5 zwłok psów. W 2023 r. MPO Sp. z o.o. zleciła usunięcie 1 640 zwłok zwierząt, w tym prawdopodobnie (brak możliwości identyfikacji) 55 zwłok psów. Porównując to z ilością ogłoszeń w portalach społecznościowych o zaginionych/odnalezionych/porzuconych zwierzętach jest to znikoma ilość.

Dlatego też abstrahując od opisanych powyżej technicznych ograniczeń, uwzględniając niewielką ilość zwierząt i nikłe szanse na skuteczną identyfikację, a przede wszystkim dbając o bezpieczeństwo osób wykonujących opisane wyżej zadania zastanowić się należy czy, zgodnie z przepisami obowiązującego prawa i ciążącą na właścicielach zwierząt odpowiedzialnością, wdrażanie czynności, które ostatecznie prowadzić będą do obciążenia właściciela potencjalnymi kosztami (zebrania, utylizacji i ewentualnych odszkodowań) jest celowe. Zwracam bowiem uwagę na fakt, iż w ramach zadania własnego gminy realizowany jest jedynie obowiązek zbierania, transportu i unieszkodliwiania zwłok bezdomnych zwierząt lub ich części. Tymczasem zgodnie z art. 431 par. 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. *Kodeks Cywilny* (Dz. U. 2023 poz. 1610 z późn. zm.) za szkodę wyrządzoną przez zwierzę odpowiada ten kto je chowa albo się nim posługuje i to niezależnie od tego, czy było pod jego nadzorem, czy też zabłąkało się lub uciekło. Z kolei uchwała nr LXXXVIII/2359/22 Rady Miasta Krakowa z dnia 27 kwietnia 2022 r. w *sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Kraków* w art. 31 ust. 1 pkt 1-5 jasno reguluje obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe, które zobowiązane są do:

- zachowania środków ostrożności zapewniających ochronę zdrowia i życia ludzi oraz zwierząt, a także dołożenia starań, aby zwierzęta te nie były uciążliwe dla otoczenia,
- sprawowania właściwej opieki nad zwierzętami, a w szczególności niepozostawiania ich bez dozoru poza miejscem ich stałego utrzymywania,
- niezwłocznego usuwania zanieczyszczeń pozostawionych przez zwierzęta, poprzez umieszczanie ich w przeznaczonych do tego celu koszach, a w przypadku ich braku w koszach ulicznych lub w pojemnikach na terenie nieruchomości przeznaczonych na niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne,
- zabezpieczenia terenu nieruchomości przed wydostaniem się zwierzęcia,
- przekazywania zwłok zwierząt domowych lub ich części do spalarni zwłok zwierzęcych lub do specjalnie utworzonych grzebowisk dla zwierząt lub innych przeznaczonych do tego miejsc.

Jednocześnie informuję, że obecnie wszystkie zwierzęta z obrażeniami po wypadkach na terenie Gminy Miejskiej Kraków, żyjące lub w stanie agonalnym, dostarczane są do Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Krakowie. Zwierzęta te są identyfikowane i w przypadku możliwości ustalenia ich właścicieli Schronisko kontaktuje się z nimi. Także właściciele zwierząt w przypadku zaginięcia zwierzęcia, powinni w pierwszej kolejności

kontaktować się ze Schroniskiem dla bezdomnych zwierząt w Krakowie, zlokalizowanym przy ul. Rybnej 3.

Biorąc pod uwagę opisaną powyżej problematykę postępowania ze zwłokami zwierzęcymi, a w tym także ograniczenia związane z obowiązującymi przepisami prawa nie ma uzasadnienia do wprowadzenia proponowanych działań do *Programu opieki nad zwierzętami i zapobiegania bezdomności zwierząt*.

W związku z powyższym opiniuję negatywnie poprawkę nr 2 wniesioną przez Pana Łukasza Gibałę, Radnego Miasta Krakowa do projektu uchwały według druku nr 571.

z up. PREZYDENTA MIASTA

Stanisław Mazur
Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa